

MINNISBLAÐ

Viðtakandi: Skóla- og frístundaráð

Sendandi: Helgi Grímsson, sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs

Efni: Eftirlit með daggæslu barna í heimahúsum á árinu 2023

Með vísan til c. liðar 2. gr. viðauka 2.5, við samþykkt um stjórn Reykjavíkurborgar, um embættisafgreiðslur sviðsstjóra skóla- og frístundasviðs, fer skóla- og frístundasvið með lögbundið eftirlit með starfsemi dagforeldra til samræmis við reglugerð um daggæslu barna í heimahúsum nr. 907/2005.

Eftirlit með daggæslu í heimahúsum er þrjúþætt: Skil dagforeldra á yfirliti yfir skráð börn í gæslu, óboðaðar eftirlitsheimsóknir og könnun á viðhorfi foreldra til daggæslu. Skrifstofa skóla- og frístundasviðs hefur kannað viðhorf foreldra til daggæslu annað hvert ár og var könnun lögð fyrir foreldra í ágúst 2024.

Samkvæmt 34. gr. reglugerðar nr. 907/2005 getur félagsmálanefnd ráðið sérstakan umsjónaraðila sem hefur með höndum ráðgjöf og umsjón með daggæslu barna í heimahúsum. Umsjónaraðilar fara í heimsóknir til dagforeldra til að veita ráðgjöf og stuðning, halda fræðslufundi og fundi með dagforeldrum og foreldrum barna ef þörf krefur. Þetta verkefni er í höndum Suðurmiðstöðvar og eru þar starfandi tveir daggæsluráðgjafar sem sinna bæði ráðgjöf og eftirliti með daggæslunni. Þar sem daggæsluráðgjafinn er í ráðgjöf fer hinn ráðgjafinn í eftirlit, er það gert til að tryggja að sami aðili veiti ekki ráðgjöf og eftirlit hjá sama dagforeldri.

Í janúar 2023 voru 83 dagforeldrar með leyfi til daggæslu á 61 starfsstað. Í janúar 2024 voru 74 dagforeldrar með leyfi til daggæslu á 56 starfsstöðum. Áætlaður fjöldi starfandi dagforeldra fyrir haustið 2024 er 76 á 56 starfsstöðvum. Eitt dagforeldri er í leyfi frá störfum vegna veikinda eða fæðingarorlofs. Töluvert er um að tveir dagforeldrar vinni saman, haustið 2024 mun 21 daggæsla vera starfrækt í Reykjavík þar sem tveir dagforeldrar starfa saman og ein daggæsla þar sem dagforeldrar munu starfa þrjú saman með samtals 10 börn í daggæslu.

I. Þjónustusamningar við dagforeldra

Á fundi skóla- og frístundaráðs 22. maí 2023 og fundi borgarráðs 13. júní 2023 var samþykkt gerð þjónustusamninga við dagforeldra. Dagforeldrar óska sjálfir eftir þjónustusamningi við borgina. Í júní 2024 höfðu 60 af 76 dagforeldrum skrifað undir eða óskað eftir þjónustusamningi. Átta nýir dagforeldrar hafa tekið til starfa frá samþykkt borgarráðs og fá því greiddan stofnstyrk.

II. Skil dagforeldra á yfirliti yfir skráð börn í gæslu

Skv. 35. gr. reglugerðar nr. 907/2005 skulu dagforeldrar skila yfirliti yfir skráð börn í gæslu, staðfest af eftirlitsaðila og foreldri barns.

Dagforeldrar senda daggæsluráðgjöfum mánaðarlega yfirlit yfir börn í vistun hjá þeim og afrit af dvalarsamningum barna í daggæslu. Daggæsluráðgjafar taka þessar upplýsingar saman og senda til fjármálaþjónustu skóla- og frístundasviðs sem sér um að greiða dagforeldrum niðurgreiðslur vegna barna með lögheimili í Reykjavík. Fjármálaþjónusta skóla- og frístundasviðs greiðir einnig niðurgreiðslur til dagforeldra í öðrum sveitarfélögum vegna barna með lögheimili í Reykjavík.

III. Óboðaðar eftirlitsheimsóknir

Skv. 35. gr. reglugerðar nr. 907/2005 skal farið í þrjár óboðaðar eftirlitsheimsóknir á ári.

Í árslok 2023 var búið að fara í 3 óboðaðar eftirlitsheimsóknir til nær allra dagforeldra í Reykjavík. Eftirlitsaðili getur þurft að fara oftar en þrisvar á suma staði ef dagforeldrar eru ekki heima eða eru veikir þegar hann kemur á staðinn.

Ef gerðar eru athugasemdir í eftirlitsheimsóknum sem þarf að bregðast við koma eftir atvikum daggæsluráðgjafar skóla og frístundasviðs og fagaðilar af leikskólaskrifstofu og lögfræðiþjónusta að því.

Rafræn eftirlitsskýrsla er fyllt út af eftirlitsaðila í eftirlitsheimsókn. Búið er að skrá inn í skýrsluna fyrir eftirlitsheimsóknina nafn/nöfn dagforeldra og barna sem viðkomandi dagforeldri hefur skráð í vistun hjá sér áður en eftirlitsheimsóknin fer fram. Í eftirlitsheimsókn kannar eftirlitsaðili hvort fjöldi barna og skráning þeirra sé rétt samkvæmt innsendum gögnum til skóla- og frístundasviðs frá viðkomandi dagforeldri. Í eftirlitsskýrslunni er listi yfir öryggisatriði og aðbúnað vegna daggæslu barna í heimahúsum.

Viðbrögð vegna eftirlitsheimsókna:

a) Eftirlit án athugasemda

Gerir eftirlitsaðili engar athugasemdir við daggæslu á tilteknum vistunarstað er dagforeldri send skýrsla innan fimm virkra daga frá því að eftirlitið fór fram. Dagforeldri hefur fimm virka daga til að gera athugasemd við skýrsluna. Komi ekki fram athugasemdir telst skýrslan samþykkt af hálfu dagforeldris.

Í 29 heimsóknum á árinu 2023 voru gerðar athugasemdir.

b) Aðbúnaði barna ábótavant – leiðbeiningar og stuðningur

Séu gerðar minniháttar athugasemdir í eftirliti skv. 36 gr. reglugerðar nr. 907/2005 um daggæslu barna í heimahúsum sendir eftirlitsaðili dagforeldri skýrslu innan 3 virkra daga frá því að eftirlitið fór fram. Dagforeldri hefur að jafnaði fimm virka daga til að gera athugasemdir við skýrsluna, annars telst hún samþykkt. Gerir dagforeldri strax úrbætur sem eru fullnægjandi, telst málinu lokið. Bregðist dagforeldri ekki við, eða með ófullnægjandi hætti, upplýsir eftirlitsaðili fagaðila daggæslumála á leikskólaskrifstofu, um athugasemdir eftirlitsaðila með tölvupósti. Fagaðili daggæslumála á leikskólaskrifstofu og daggæsluráðgjafar fylgja athugasemdunum eftir með heimsókn til dagforeldra að jafnaði innan þriggja virkra daga eftir athugasemdir eftirlitsaðila. Í kjölfarið ber dagforeldri að gera viðeigandi úrbætur.

Athugasemdir undir þessum lið geta snúið að öryggisþáttum eins og sjúkrakassa, slökkvitæki eða reykskynjara, aðbúnaði barna sé á einhvern hátt ábótavant, eitthvað bendi til þess að ekki fari nægilega vel um barn eða að skilyrði til leyfisveitingar séu ekki lengur fyrir hendi.

Í 28 tilfellum á árinu 2023 voru gerðar athugasemdir við að aðbúnaði barna væri ábótavant. Í langflestum tilfellum brugðust dagforeldrar hratt við athugasemdum og úrbætur gerðar mjög fljótt eftir að eftirlitsheimsókn fór fram og í öllum tilfellum 2023 var málum lokað. Flestar athugasemdir eftirlitsaðila snéru að því að innihald vantaði í sjúkrakassa eða í 16 tilfellum. Athugasemdir eftirlitsaðila um að yfirfara þyrfti slökkvitæki eða reykskynjara voru gerðar í 14 tilfellum. Fimm athugasemdir voru gerðar vegna hreinlætis og ein vegna innileikskvæðis.

c) Barn telst í hættu statt – viðeigandi ráðstafanir

Séu gerðar meiriháttar athugasemdir í eftirliti skv. 37 gr. reglugerðar nr. 907/2005 um daggæslu barna í heimahúsum gerir eftirlitsaðili fagaðila daggæslumála á leikskólaskrifstofu strax viðvart um athugasemdirnar.

Athugasemdir undir þessum lið geta snúið að því að aðbúnaði barna sé ábótavant, fjöldi barna sé umfram það sem leyfi kveður á um eða grunur sé um ofbeldi, vanrækslu eða skorti á umönnun eða öryggi barna í daggæslunni.

Gerð var ein athugasemd undir þessum lið og snéri hún að fjölda barna í vistun. Brugðist var hratt við athugasemdum eftirlitsaðila.

IV. Viðhorfskannanir

Viðhorf foreldra til daggæslu:

Gert er ráð fyrir að niðurstöður viðhorfskönnunar sem stendur nú yfir muni liggja fyrir á haustmánuðum. Gert verður grein fyrir niðurstöðum í næstu skýrslu.

